

Sygn. akt VI ACa 880/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Ksenia Sobolewska - Filcek

Sędziowie: Krzysztof Tucharz

Agata Zając

Protokolant: prot. sąd. Bartłomiej Sarna

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) w O.

przeciwko B. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 14 sierpnia 2018 r., sygn. akt III C 477/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od B. K. na rzecz Banku (...) w O. kwotę 8100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III. przyznaje r. pr. A. W. (1) od Skarbu Państwa – (...) w W. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) wraz z należnym podatkiem VAT tytułem wynagrodzenia za udzielenie pozwanej B. K. pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI ACa 880/18

UZASADNIENIE

Powód - Bank Spółdzielczy w O. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. K. kwoty 876.726,89 zł z odsetkami ustawowymi od 13 października 2015 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu swojego żądania powód wyjaśnił, że 24 września 2013 r. zawarł z pozwaną umowę pożyczki hipotecznej w kwocie 950.000 zł, którą pozwana zobowiązała się oddać w (...) ratach miesięcznych do 31 sierpnia 2023 r., jednak zaprzestała spłat. W związku z tym umowa została wypowiedziana, a cała należność stała się wymagalna. Pozwana nie spłaciła wymaganej wierzytelności do dnia sporządzenia pozwu.

W odpowiedzi na pozew B. K. zaprzeczyła wszelkim twierdzeniom powoda, nie uznała jego żądania, ani co do zasady, ani co do wysokości i wniosła o oddalenie powództwa w całości. Wyjaśniła, że jest osobą chorą, niezdolną do uczestnictwa w postępowaniu sądowym, gdyż leczy się psychiatrycznie i jest pod opieką psychiatrów. Przy podpisywaniu umowy pożyczki nie była zaś świadoma znaczenia swojej czynności. Zarzucała także, że powód wystąpił

z żądaniem nie wskazując jaką kwotę pożyczki pozwana już spłaciła, nie przedstawił też pełnej dokumentacji umowy, a przed jej podpisaniem nie zbadał zdolności kredytowej pozwanej.

Wyrokiem z 14 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanej na rzecz powoda 867.726,89 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od 28 października 2015 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo co do pozostałej części żądania odsetek ustawowych oraz ustalił na podstawie art. 98 k.p.c., że pozwana ponosi koszty procesu w całości, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy poprzedził następującymi ustaleniami dotyczącymi stanu faktycznego:

W dniu 24 września 2013 r. powódka zawarła z pozwanym umowę pożyczki hipotecznej nr (...) na kwotę 950.000,00 zł. Strony zgodnie ustaliły, że spłata pożyczki nastąpi w (...)ratach miesięcznych oraz, że będzie ona oprocentowana według stopy 6,29% w stosunku rocznym. Spłata miała odbywać się w drodze potrącania przez powoda należnych kwot z prowadzonego przez niego rachunku pozwanej. Spłata pożyczki została zabezpieczona hipoteką umowną do kwoty 1.400.000,00 zł ustanowioną na niezabudowanej nieruchomości położonej w G., w gminie P., opisanej w KW Nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w P.. Pozwana zobowiązała się zapewnić na swoim rachunku środki służące prawidłowej spłacie pożyczki. W przypadku nie dokonania przez pożyczkobiorcę spłaty zadłużenia przed zakończeniem okresu wypowiedzenia, od dnia następnego po upływie okresu oprocentowania, pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłacenia dającemu pożyczkę odsetek, liczonych od kwoty pozostałego do spłaty kapitału, według stopy oprocentowania dla zadłużenia przeterminowanego.

Wypłata kredytu nastąpiła w 3 transzach. W dniu 26 września 2013 r., wypłacono 42.200,00 zł na rachunek nr (...) tytułem spłaty kredytu gotówkowego oraz kwotę 372.300,00 zł na rachunek (...) tytułem spłaty pożyczki hipotecznej. Następnie, 1 października 2013 r., wypłacono pozwanej 535.500,00 zł. na jej rachunek prowadzony w powodowym banku.

Pozwana zaprzestała spłacania pożyczki od 21 listopada 2014 r. Pierwsza zwłoka nastąpiła jednak już 31 lipca 2014 r, kiedy nie wpłaciła wymaganej raty. Do chwili wypowiedzenia umowy zaległości pozwanej w spłatach rat wyniosły 101.394,89 zł, natomiast w spłacie odsetek - 50.683,55 zł.

W dniu 28 września 2015 r. powód na podstawie § 3 umowy skutecznie wypowiedział ją pozwanej, zakreślając trzydziestodniowy termin wypowiedzenia, licząc od dnia jego doręczenia. Na dzień 22 września 2015 r. kwota kapitału pozostała do spłaty wynosiła 101.394,89 zł. Naliczono też odsetki w wysokości 44.171,07 zł oraz koszty w kwocie 36,00 zł.

Pismem z 11 kwietnia 2016 r. powód z uwagi na upływ terminu zapłaty należności z tytułu wypowiedzianej umowy pożyczki wezwał pozwaną do zapłaty: niespłaconej pożyczki w kwocie 867.762,89 zł., odsetek ustalonych na dzień 11 kwietnia 2016 r. w kwocie 85.332,87 zł, kosztów ubocznych w kwocie 36 zł.

W dniu 28 sierpnia 2013 r. pozwana poddała się kontroli stanu psychicznego. Stwierdzono wówczas, że jest on stabilny, bez zaburzeń świadomości. Pozwana była w pogodnym nastroju, dobrym kontakcie, bez objawów psychotycznych.

Pozwana jest członkiem (...); organizowała bal przyjaciół tej partii politycznej. Ma tytuł magistra (...). Od roku 1994 prowadzi firmę szkoleniową. Nie zawieszała jej działalności. W celu przeprowadzenia szkoleń zatrudniała osoby z ministerstw. Przez wiele lat firma pozwanej bardzo dobrze funkcjonowała, aż do roku 2015, kiedy przestała mieć zlecenia.

Orientacja psychiczna pozwanej była prawidłowa, a kontakt z nią rzeczowy. Nastrój i napęd psychoruchowy miała wyrównany. Nie ujawniła objawów psychozy, a jej sprawność funkcji poznawczych nie budziła zastrzeżeń. Uzyskała natomiast wysoki wynik w skali (...), co wskazywało na instrumentalne traktowanie terapii – wobec toczącego się procesu.

Pozwana wychowywała się w rodzinie bez obciążeń chorobowych na tle psychicznym. Przed badaniem sądowym zgłosiła się w dniu 4 marca 2017 r. po opinię na temat swojego stanu zdrowia, co potwierdza, iż nie ma ona zaburzeń świadomości, jest prawidłowo zorientowana. W badaniu sądowo-psychiatryczno-psychologicznym ujawniono u pozwanej skłonności do symulowania i wyolbrzymiania problemów. Stwierdzono, że nie cierpi ona na upośledzenie umysłowe, ani choroby psychiczne w rozumieniu psychozy lub otępienia.

Ostatecznie nie było podstaw do stwierdzenia, że stan zdrowia pozwanej w okresie od września do października 2013 r. wyłączał świadomość i swobodę w podejmowaniu decyzji, w szczególności przy podpisaniu umowy pożyczki. Aktualny stan jej zdrowia i dobra sprawność funkcji poznawczych uzasadniają też ustalenie, że może ona brać udział w niniejszym postępowaniu.

Wymagalna wierzytelność powoda względem pozwanej na dzień wypowiedzenia umowy wynosiła 867.726,89 zł. A dokonane przez bank wyliczenia należności głównej, rat i odsetek było prawidłowe.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o złożone do akt dokumenty oraz opinie: biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii - J. H. i B. B. (1), jak również biegłego z zakresu finansów i rachunkowości I. Ł.. Sąd Okręgowy stwierdził, że opinie te zostały sporządzone przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, które wyrażając swoje stanowisko opierały się na zapisach dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Są precyzyjne i rzeczowe. Biegli szczegółowo i wyczerpująco odnieśli się do postawionych pytań, zaś ich wnioski mają charakter katagoryczny i znajdują oparcie we wcześniejszych ustaleniach i materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Sąd Okręgowy oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. W. (2) i wyjaśnień pozwanej, gdyż okoliczności, których miały dotyczyć, nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia lub zostały już dostatecznie wyjaśnione, a dowody te były powołane jedynie dla zwłoki.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo Banku (...) w O. zasługiwało na uwzględnienie:

Powód w niniejszej sprawie realizuje uprawnienia z udzielonej pozwanej pożyczki hipotecznej, do której, w zw. z art. 78 Prawa bankowego zastosowanie znajduje art. 69 ust. 1 w/w ustawy.

W świetle przeprowadzonych dowodów i twierdzeń stron fakt zawarcia takiej umowy, jak i brak wywiązania się przez pozwaną z obowiązku jej spłaty, jest bezsporny. Pozwana kwestionowała zaś zawarcie spornej umowy twierdząc, że cierpi na chorobę umysłową i była nieświadoma podpisania takiego kontraktu. Nie zarzucała jednak, aby sama umowa zawierała postanowienia sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami uczciwego postępowania i rzetelności. Z treści zarzutów pozwanej nie wynika też, że sposób realizacji umowy przez powoda, a więc egzekwowanie należności z niej wynikających, uchybiało tym zasadom. Sąd Okręgowy stwierdził zatem, że powód realizuje swoje prawo zgodnie z treścią umowy i nie uchybia zasadom współżycia społecznego.

Również zarzut pozwanej dotyczący braku po jej stronie świadomości zawierania umowy pożyczki, okazał się niezasadny. Z opinii powołanych biegłych, dotyczących stanu psychicznego pozwanej, jednoznacznie wynika, że przy zawieraniu w/w kontraktu działała ona z pełną świadomością i swobodą. Wysoki wynik w skali (...), który wykazano w badaniu sądowym psychiatryczno-psychologicznym jednoznacznie pozostaje w korelacji z wysokimi wynikami skali badania symulacji. Zatem motywacja wzięcia pożyczki przez pozwaną nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego.

Sąd Okręgowy nie dał też wiary pozwanej co do jej prób samobójczych i głębokich stanów depresyjnych. Dokumentacja medyczna Szpitala (...) w W. wskazuje wprawdzie, że 30 lipca 2015 r. przebywała ona na (...) z powodu nadużycia leków, jednak przyjęła wówczas z powodu bezsenności 4 tabletki leku nasennego. Negowała też wtedy próbę samobójczą i trudno nawet podejrzewać, że ją podjęła, skoro przyjęte leki nasenne nawet nie wywołały u niej snu. U pozwanej rozpoznano więc jedynie nadużycie leków.

Ponadto analiza dokumentacji medycznej (...) Fundacji (...) w W., gdzie pozwana leczyła się od 5 sierpnia 2015 r. z rozpoznaniem „reakcje adaptacyjne (...)” wskazuje, że przez cały czas leczenia nie stwierdzano u niej objawów choroby psychicznej. Nadto, w tym okresie pozwana załatwiała różne sprawy życiowe, a jej wizyty były również związane

z pozyskiwaniem zaświadczeń o stanie zdrowia, dla różnych instytucji. Pozwana nie była kierowana do szpitala psychiatrycznego w ramach oddziału całodobowego. Podczas wielomiesięcznego leczenia w oddziale dziennym, w okresie od 8 lutego do 8 lipca 2016 r., nie stwierdzono u niej choroby psychicznej. Stwierdzono natomiast epizod depresyjny. Badania psychologiczne przeprowadzone przez biegłych sądowych wykazały, że pozwana ma skłonność do symulowania i wyolbrzymiania problemów oraz objawy hipochondrii. Natomiast deklarowane przez nią objawy schizofrenii ewidentnie są symulowane.

Nieuzasadnione w świetle zgromadzonego materiału dowodowego okazały się też twierdzenia pozwanej, jakoby powód nie dostarczył w tej sprawie pełnej dokumentacji. Bez znaczenia jest też to, czy pozwana w chwili zawierania umowy posiadała zdolność kredytową, ponieważ pożyczka była zabezpieczona hipoteką umowną do kwoty 1.400.000,00 zł, ustanowioną na nieruchomości opisanej w KW Nr (...). Stąd w chwili zawarcia umowy pozwana stała się także dłużnikiem rzeczowym wobec powoda.

Ponadto z opinii biegłego z zakresu finansów jednoznacznie wynika, że pozwana zaprzestała spłacać pożyczkę, a powód w sposób prawidłowy i rzetelny sporządził harmonogram spłat oraz naliczania odsetek i opłat dodatkowych za niewykonane przez pozwaną zobowiązanie. Wysokość (...) w okresie kredytowania została obliczona prawidłowo, a zastosowane oprocentowanie jest zgodne z zasadami zarachowania. Referencyjna wysokość oprocentowania wyznaczana została dla polskiego złotego i jest stosowana do wyznaczania oprocentowania kredytów w polskich złotych. W momencie udzielania pożyczki przedmiotowy wskaźnik wynosił 2,69% i wzrósł do poziomu 2,74 % w kwietniu 2014 r. Następnie, w kwietniu 2015 r., uległ spadkowi do 1,68%. Wobec powyższego weryfikacja rat pożyczki i stanu zadłużenia z tytułu przedmiotowego zobowiązania pozwanej na dzień wypowiedzenia umowy oraz wniesienia pozwu była prawidłowa.

Sąd Okręgowy stwierdził, że kwota, której powód domaga się od pozwanej z tytułu powstałego zadłużenia, została prawidłowo określona w pozwie na 867.726,89 zł, jednak powód nie wykazał jej wymagalności w dacie wskazanej w pozwie (od 13 października 2015 r.). Przesyłka zawierająca wypowiedzenie umowy pożyczki została bowiem doręczona pozwanej 28 września 2015 r. Wobec trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia, należność stała się wymagalna 28 października 2015 r. Zatem w pozostałej części żądanie odsetek ustawowych podlegało oddaleniu.

W apelacji od powyższego wyroku, zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo i obciążając kosztami stronę pozwaną, B. K. wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania sądowego, zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

art. 233 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że nie było podstaw do stwierdzenia ze stanu zdrowia pozwanej, że w okresie od września do października 2013 r. wyłączał jej świadomość i swobodę w podejmowaniu decyzji, w szczególności przy podpisaniu umowy pożyczki.

Skarżąca wniosła także o przesłuchanie świadka B. B. (2) na okoliczność zawarcia umowy pożyczki, w szczególności na okoliczność stanu zdrowia pozwanej, a także o przesłuchanie stron na okoliczność zawarcia umowy pożyczki.

W ocenie pozwanej umowa pożyczki oraz ustanowienia hipoteki na rzecz banku została przez nią zawarta w stanie ograniczonej świadomości. A z uwagi na te zaburzenia znajdowała się w stanie wyłączającym normalne funkcjonowanie procesu decyzyjnego i mechanizmów obronnych, co doprowadziło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Zdaniem skarżącej sąd pierwszej instancji pominął też fakt, że z dokumentacji medycznej wynika, iż pozostawała ona pod opieką poradni zdrowia psychicznego oraz indywidualnej praktyki lekarskiej, a od 16 czerwca 2010 r. do 1 października 2014 r. rozpoznano u niej zaburzenia lękowe z napadami paniki oraz, że przyjmowała S..

Ponadto w sprawie pojawił się nowy świadek, którego pozwana nie zgłosiła wcześniej, gdyż nie miała takiej możliwości. Ma on wiedzę na okoliczność zawartej umowy pożyczki oraz stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej pozwanej, które

miały wpływ na jej brak świadomości przy podpisaniu przedmiotowej umowy. Przy czym to na pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia, że nie była w pełni świadoma zawarcia umowy pożyczki i jej konsekwencji. A jak wynika z opinii medycznej, cierpi ona na zaburzenia lękowe, czego konsekwencją jest możliwość zatajania przez nią istotnych informacji podczas wywiadu u lekarza. Dlatego przesłuchanie świadka, mogłoby ujawnić nowe okoliczności, które mogą być istotne w sprawie.

Dodatkowo sąd pierwszej instancji w całości obciążył pozwaną kosztami postępowania, choć w sprawie zachodzi wypadek szczególny, o którym mowa w art. 102 k.p.c. Pozwana jest bowiem osobą chorą, samotną, w trudnej sytuacji finansowej, z racji wieku i stanu zdrowia mającą problem z podjęciem zatrudnienia. Zatem należałoby nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Powód - Bank (...)w O. wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie jest uzasadniona.

Przede wszystkim nie było podstaw, by materiał dowodowy zgromadzony przez sąd pierwszej instancji uzupełnić w postępowaniu apelacyjnym o dowód z zeznań świadka wskazanego w apelacji.

Rację ma wprawdzie pozwana stwierdzając, że to na niej spoczywa w tej sprawie ciężar udowodnienia okoliczności, które podaje w obronie przed żądaniem powoda i skoro zarzuca nieważność umowy pożyczki, z której powód wywodzi swoje powództwo, twierdząc, że zawarła ją w stanie wyłączającym świadome, albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli, winna udowodnić jedną z okoliczności wskazanych w art. 82 k.c. Postępowanie dowodowe przeprowadzone przez sąd pierwszej instancji nie potwierdziło jednak prawdziwości twierdzeń pozwanej o istnieniu takich okoliczności. Przy czym twierdzenia te były szczegółowo analizowane przez zespół powołanych biegłych, którzy przeprowadzili własne badania pozwanej oraz zapoznali się z kilkakrotnie uzupełnianą dokumentacją medyczną.

Sąd Okręgowy ustalił też, że pozwana w roku 2015 była w konflikcie z siostrą, jednak podpisując umowę pożyczki w roku 2013 aktywnie prowadziła firmę szkoleniową, zamawiając wykłady także u „osób z ministerstw”, organizowała imprezy okolicznościowe dla członków (...) i sama była członkiem (...) tej partii politycznej. Taka aktywność pozwanej nie odpowiada przedstawianemu przez nią obrazowi osoby osamotnionej i cierpiącej na ataki paniki.

Zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Również dowód z zeznań świadka służyć ma ustaleniu takich faktów. Zatem wskazując sądowi potrzebę przesłuchania świadka strona winna określić także fakty, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia, a których ustaleniu ma służyć jego zeznanie. Dowód zgłoszony w postępowaniu apelacyjnym służyć zaś miał ustaleniu okoliczności zawartej umowy pożyczki oraz stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej pozwanej, które miały wpływ na jej brak świadomości przy podpisaniu przedmiotowej umowy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego tak sprecyzowany wniosek o przeprowadzenie dowodu nie spełniał wymagań art. 227 k.p.c. Nie określał bowiem faktów, które miałyby być podane przez świadka. Zdawał się jedynie zmierzać do ustalenia w trakcie przesłuchania, czy i jakie fakty przydatne dla obrony pozwanej są mu ewentualnie znane. Poszukiwanie faktów, które mogą okazać się użyteczne dla strony w procesie nie jest jednak celem postępowania dowodowego przed sądem. Należy przy tym podkreślić, że pozwana zgłosiła wniosek dowodowy za pośrednictwem pełnomocnika będącego radcą prawnym, a więc świadomego treści art. 227 k.p.c. A co więcej, dowód ten zgłoszony został dopiero w apelacji, co wymagało uzasadnienia jego przeprowadzenia także w świetle art. 381 k.p.c. Skarżąca, dostrzegając ten wymóg, stwierdziła jedynie, że nie miała wcześniej możliwości zgłoszenia takiego dowodu. Nie jest to jednak wyjaśnienie wystarczające w tej sytuacji. W świetle wniosków opinii zespołu biegłych – psychiatry i psychologa nie ma też podstaw do uznania, by jej stan psychiczny, bądź emocjonalny, wywoływał zaburzenia powodujące zatajanie przez nią istotnych informacji, czy to w kontaktach z lekarzem, czy w procesie cywilnym. Dlatego Sąd Apelacyjny powyższy dowód pominął.

Sąd Apelacyjny zważył też, że samo zawarcie umowy pożyczki, w sensie jej podpisania oraz realizacji ze strony powoda i wykonywania przez pozwaną w trakcie kilku pierwszych miesięcy od podpisania, nie było pomiędzy stronami sporne. Zatem nie wymagało dowodu, w tym także z przesłuchania stron. Co więcej, Sąd Okręgowy pominął wniosek o przeprowadzenie takiego przesłuchania uznając okoliczności sprawy za dostatecznie wyjaśnione. Pozwana zaś nie zgłosiła zastrzeżenia, o którym mowa w art. 162 k.p.c. a w apelacji nie podniosła w tej kwestii żadnych zarzutów ograniczając się do ponowienia wniosku dowodowego. Również więc ten wniosek, z uwagi na zgłoszenie go z naruszeniem art. 381 k.p.c. w zw. z art. 380 k.p.c. podlegał pominięciu.

Odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zważył, że przepis ten daje wyraz obowiązującej w procesie cywilnym zasadzie swobodnej oceny dowodów. Jej założenia sprowadzają się do przyjęcia, że ocena dowodów zgromadzonych w sprawie pod względem ich wiarygodności i mocy stanowi element dyskrecjonalnej władzy sądu. Jest jego podstawowym zadaniem, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego, przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95, LEX nr 1635264). Przy czym swoboda nie oznacza tu dowolności. W wyroku z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98 (OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655), Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

Aby więc skutecznie zarzucić sądowi naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. należy wskazać na takie słabości w zaprezentowanej ocenie zgromadzonych dowodów, które dyskwalifikują ją z uwagi na naruszenie zasad logicznego rozumowania; oparcie się na dowodach przeprowadzonych z naruszeniem zasady wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, bez uwzględnienia wymagań dotyczących źródeł dowodzenia oraz uchybienie zasadzie bezpośredniości, a także uchybienie wymaganej od sędziego znajomości przepisów, doktryny i orzecznictwa oraz zaniechanie uwzględnienia aktualnych informacji dotyczących różnych faktów życia społecznego, wymogów ogólnej kultury prawnej, jak również znajomości systemu pozaprawnych reguł i ocen społecznych, do których odsyłają przepisy obowiązującego prawa.

W tym kontekście podniesione przez skarżącą zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie mogą być uznane za uzasadnione. To bowiem do sądu orzekającego w sprawie należy ocena zgromadzonych dowodów pod względem ich wiarygodności i mocy dowodowej oraz odtworzenie na ich podstawie faktów mających dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie. Sąd Okręgowy zaś nie tylko uwzględnił zgłoszony przez pozwaną dowód mający służyć wyjaśnieniu stanu jej poczytalności w chwili zawarcia umowy pożyczki, jak również w toku niniejszego procesu, lecz także uwzględnił wszystkie dalsze wnioski służące wyjaśnieniu tych okoliczności, gromadząc obszerną dokumentację medyczną i wielokrotnie zwracając się do biegłych o zapoznanie się z kolejnymi dokumentami i przytoczenie szczegółowych wyjaśnień swoich konkluzji. Zasięgnął też opinii biegłego celem ustalenia, czy sporna umowa pożyczki była prawidłowo realizowana przez powoda, czy spłaty zostały prawidłowo naliczone oraz, czy prawidłowo naliczono i rozliczono odsetki umowne, odsetki karne oraz kapitał. Należy zgodzić się z Sądem Okręgowym, że opinie te zostały sporządzone przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, które wyrażając swoje stanowisko opierały się na zapisach dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Są precyzyjne i rzeczowe. Biegli szczegółowo i wyczerpująco odnieśli się do postawionych pytań, zaś ich wnioski mają charakter kategoriyczny i znajdują oparcie we wcześniejszych ustaleniach i materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Wbrew też zarzutom apelacji, biegli uwzględnili w swojej opinii, że pozwana pozostawała pod opieką poradni zdrowia psychicznego oraz indywidualnej praktyki lekarskiej i rozpoznano u niej zaburzenia lękowe z napadami paniki oraz, że przyjmowała S.. Również Sąd Okręgowy wziął te fakty pod uwagę, trafnie jednak uznając, że dla oceny ich znaczenia niezbędne jest zasięgnięcie opinii biegłych. Wymaga bowiem wiadomości specjalnych, którymi jedynie oni dysponują. Sąd Okręgowy trafnie też uznał, że opinia biegłego z zakresu rachunkowości jednoznacznie potwierdza prawidłowość działań banku wobec pozwanej, jako pożyczkobiorcy i należyte rozliczenie dokonanych spłat i ustalenie zaległej należności oraz jej struktury.

W tym stanie rzeczy, skoro twierdzeniom powódki zaprzeczają wszystkie inne dowody zgromadzone w sprawie, przedstawienie w apelacji, odmiennie niż ustalił to Sąd Okręgowy, stanu jej poczytalności w chwili zawarcia umowy pożyczki, nie jest wystarczające.

Sąd Apelacyjny podziela więc, jako odpowiadające wynikowi postępowania dowodowego, i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy. Akceptuje także dokonaną przez ten sąd ocenę ustalonych faktów w świetle przepisów prawa materialnego.

Mając na względzie, że powód działa na rynku jako bank (...)w rozumieniu art. 2 ust 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U.2016.613, tekst jednolity z dalszymi zmianami) i jest uprawniony do udzielania pożyczek pieniężnych (art. 6 ust 1 pkt 6 w/w ustawy) oraz, że udzielenie pożyczki (art. 720 i nast. k.c.) w odróżnieniu od kredytu bankowego (art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego) nie wymaga wskazania celu, na jaki pożyczkobiorca przeznaczy pożyczone pieniądze, nie musi też być poprzedzone weryfikacją jego zdolności kredytowej, Sąd Okręgowy trafnie uznał, że sporna umowa odpowiada prawu. Szczególnie, że pozwana zabezpieczyła spłatę pożyczki w drodze hipoteki ustanowionej na jej nieruchomości, a strony umówiły się co do jej oprocentowania (art. 78 Prawa bankowego).

Biorąc też pod uwagę, że pozwana zaniechała spłacania pożyczki w listopadzie 2014 r., a powód wypowiedział umowę we wrześniu 2015 r. (a więc po 10 miesiącach narastania zaległości w spłacie rat kapitałowych i odsetek), wypełniając swoje uprawnienie określone w § 3 umowy i zakreślając trzydziestodniowy termin wypowiedzenia, należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że nie dopuścił się on w tej sprawie nadużycia swojego prawa występując z żądaniem zwrotu pożyczki w części nie spłaconej oraz nie spłaconych odsetek naliczonych zgodnie z umową. A skoro bezzasadne okazały się wszystkie wątpliwości strony pozwanej co do prawidłowości wyliczenia należności odsetkowych, rozliczenia spłaconych rat i ustalenia wymagalnej należności, apelacja powódki nie mogła odnieść spodziewanego skutku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie są też uzasadnione zarzuty apelacji dotyczące niezasadnego obciążenia pozwanej kosztami procesu. Wbrew przeświadczeniu skarżącej w sprawie niniejszej nie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c. Nie zalicza się do nich fiasko przyjętej przez pozwaną linii obrony w procesie. Pozwana nie wykazała też, by była rzeczywiście chora w stopniu czyniącym z niej osobę bezradną. Nie jest w podeszłym wieku, a jej sytuacja życiowa nie należy do wyjątkowo złych.

Z tych wszystkich względów uznając apelację pozwanej za pozbawioną podstaw faktycznych i prawnych Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji, na zasadzie art. 385 k.p.c. i rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego stosownie do jego wyniku, na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., natomiast o kosztach nieopłaconej przez pozwaną pomocy prawnej udzielonej jej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym – na podstawie art. 22³ ust 1 i 2 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2018.2115 tekst jednolity ze zmianami) oraz § 16 ust 1 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2019.68 tekst jednolity).